

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

Член 1

Во Законот за хартии од вредност ("Службен весник на Република Македонија" број 95/2005, 25/2007, 7/2008, 57/10, 135/11, 13/13, 188/13, 43/14 и 15/15), во член 2 во точката 28 алинејата 1 се менува и гласи:

„- која е упатена на не повеќе од 20 лица поединечно именувани во актот за издавање на хартии од вредност, кои не се акционери во акционерското друштво и кои не се поврзани лица со акционерите во акционерското друштво, освен во случај на емисија на обврзници и ако обврската за акционерот да го зголеми учеството во основната главнина е наметната од страна на регулаторен орган врз основа на овој или друг закон или доколку со друг закон поинаку не е регулирано.“

Член 2

Во членот 8 став (2) зборовите: „која не е гарантирана од банка или од Република Македонија“ се бришат.

По ставот 3 се додава нов став (4), кој гласи:

„Во случај кога емисијата на обврзници е обезбедена со недвижен имот, најголемата вредност на емисијата не смее да го надмине износот на главнината и 75% од вредноста на обезбедувањето.“

Член 3

Во членот 9 став (2) зборовите: „вклучувајќи ги и сопствените акции“ се бришат.

Член 4

Во членот 25 став (2) зборовите: „или приватна понуда согласно со членот 27 од овој закон“ се бришат.

Во ставот (3) по зборот „вредност“ се додаваат зборовите: „по пат на јавна понуда“.

Член 5

По членот 28 се додава нова подглава „4-а. Посебни услови за издавање на обезбедени обврзници“ со пет нови наслови и пет нови члена 28-а, 28-б, 28-в, 28-г и 28-д, кои гласат:

„4-а. Посебни услови за издавање на обезбедени обврзници

Заеднички застапник на сопствениците на обезбедени обврзници

Член 28-а

(1) При издавање на обезбедени обврзници, издавачот на обврзниците задолжително назначува заеднички застапник на сопствениците на обезбедени обврзници (во натамошниот текст: Заеднички застапник).

(2) Функцијата на заеднички застапник ја врши овластен учесник на пазарот на хартии од вредност со основна главнина во износ од најмалку 500.000 евра во денарска противвредност пресметана по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија и кој согласно со овој закон може да врши дополнителни услуги за издавачите на хартии од вредност.

(3) Заедничкиот застапник ги застапува интересите на сопствениците на обезбедени обврзници при остварување на нивните права кои произлегуваат од договорот за залог на недвижниот имот кој се дава како обезбедување на издадените обврзници.

(4) За вршење на функцијата на заеднички застапник, застапникот наплатува надоместок. Надоместокот паѓа на товар на издавачот на обезбедените обврзници.

Договор меѓу издавачот на обезбедени обврзници и заедничкиот застапник

Член 28-б

(1) Издавачот на обезбедени обврзници е должен да склучи договор за застапување на идните сопственици на обезбедени обврзници со заедничкиот застапник (во натамошниот текст: договор за застапување).

(2) Со договорот за застапување од ставот (1) на овој член се регулираат меѓусебните права и обврски на издавачот на обезбедени обврзници и заедничкиот застапник при застапување на сопствениците на обезбедени обврзници.

(3) Договорот од ставот (1) на овој член се склучува во писмена форма и особено содржи:

1. елементи на обврзниците (вкупната вредност на емисијата на обврзницата, опис и цел на емисијата, издавач на обврзницата, рок на доспевање на обврзницата, емисија со која се издава, каматна стапка, начинот на пресметување на каматната стапка, место на запишување и на тргување на обврзницата);
2. овластување на застапникот да покренува постапки во име и за сметка на сопствениците на обврзниците заради остварување на нивните права и обврски;
3. податоци за видот на обезбедувањето (број на договор, дата на регистрирање на договорот во соодветниот регистар, страни во договорот за залог, временски период за кој се однесува обезбедувањето и вредност на обезбедувањето);
4. податоци за видот на осигурувањето, доколку недвижниот имот е осигуран;
5. надоместок за застапникот изразен како процент од вкупната вредност на издадените обврзници;
6. утврдување на надлежен суд во случај на спор меѓу издавачот на обврзницата и застапникот;
7. трошоците за реализација на договорот за залог;
8. рокови за започнување на постапката за реализирање на договорот за залог во случај на неплаќање на главницата и договорената камата во предвидениот рок и
9. заштита од евикција.

(4) Со купувањето на обезбедените обврзници, сопственикот на обврзниците го прифаќа договорот од ставот (1) на овој член.

Обврски на издавачот на обезбедени обврзници

Член 28-в

(1) Издавачот на обезбедени обврзници е должен да изврши упис на недвижниот имот во соодветниот регистар согласно со Законот за договорен залог.

(2) Недвижниот имот даден како обезбедување, издавачот на обврзниците не може да го користи за измирување на неговите обврски кон други доверители и кое било трето лице не може да остварува права или да намирува обврски од тој имот.

(3) Во периодот од издавањето до рокот на достасување на обезбедените обврзници, издавачот е должен:

- да ја одржува проценетата вредност на недвижниот имот даден како обезбедување,
- доколку вредноста на недвижниот имот даден како обезбедување отстапува од почетната проценета вредност на имотот, да обезбеди дополнителен имот до износ кој ќе биде доволен за покривање на побарувањата на сопствениците на обезбедените обврзници и истиот да го запише

во соодветниот регистар и
- да го известува заедничкиот застапник за секоја промена во вредноста на недвижниот имот даден како обезбедување.

Права и обврски на заедничкиот застапник

Член 28-г

(1) Заедничкиот застапник ги застапува сопствениците на обезбедени обврзници и во нивно име се јавува во улога на потписник при склучување на договорот за залог со издавачот на обврзниците.

(2) Во случај издавачот да не ги исполни навреме своите обврски за рати и/или камати за издадените обезбедени обврзници кон сопствениците на обврзници во роковите утврдени во актот за издавање и договорот од членот 28-а од овој закон, заедничкиот застапник на барање на кој било сопственик на обезбедените обврзници започнува постапка за реализација на договорот за залог пред извршител, со што обврзницата предвреме достасува.

(3) Реализација на договорот за залог и наплатата на побарувањата на сопствениците на обврзници се врши согласно со Законот за извршување.

Бришење на недвижниот имот даден како обезбедување од регистар

Член 28-д

(1) Во случај на издавање на обезбедени обврзници по пат на јавна понуда, доколку понудата е неуспешна, издавачот го брише недвижниот имот даден како обезбедување од соодветниот регистар по добиена согласност од заедничкиот застапник.

(2) По исполнување на обврските на издавачот за исплата на рати и камати за издадените обезбедени обврзници кон сопствениците на обврзниците, издавачот го брише недвижниот имот даден како обезбедување од соодветниот регистар по добиена согласност од заедничкиот застапник.“

Член 6

Во членот 94 став (1) во точката ж) сврзникот „и“ се заменува со точка запирка.

Во точката з) точката се заменува со точка запирка и се додаваат две нови точки s) и и) кои гласат:
„s) прием и пренос на налози за купување и продавање на хартии од вредност на странски пазари на хартии од вредност и
и) вршење дополнителни услуги за издавачите на хартии од вредност.“

Член 7

Во членот 99 став 1 во алинејата 1 зборовите: „од членот 94 точки а), г) и е)“ се заменуваат со зборовите: „од членот 94 точки а), г), е) и s)“.

Во алинејата 2 зборовите: „од членот 94 точки а), в), г) и е)“ се заменуваат со зборовите: „од членот 94 точки а), в), г), е) и s)“.

Член 8

Во членот 113 став (1) се менува и гласи:

„(1) Барањето на дозвола за работење на брокер може да го поднесе физичко лице кое ги

исполнува следниве услови:

- да има положено стручен испит за работење со хартии од вредност;
- да не е осудуван со правосилна судска одлука за кривично дело во последните пет години пред поднесување барање за дозвола за работење на брокер и
- да не е осудуван со правосилна судска одлука за сторено кривично дело предизвикување стечај на правно лице."

Во ставот (3) зборовите: „членот 112 од овој закон“ се заменуваат со зборовите: „ставот (1) на овој член“.

Член 9

Во членот 114 став (3) бројот „112“ се заменува со бројот „113“.

Член 10

Во членот 120 став (1) се менува и гласи:

„Брокерската куќа може да го прифати или да го одбие налогот добиен од клиентот. Со прифаќањето на налогот од страна на брокерската куќа настанува обврската за негово извршување.“

Во ставот (2) по зборот „прифаќањето“ се додаваат зборовите: „или одбивањето“.

Член 11

Во членот 150 став (2) во точката 1) зборовите: „од областа на економските и правните науки, или друго соодветно образование од областа на финансиите“ се бришат.

Член 12

Во членот 151 став (1) се менува и гласи:

„(1) Барањето на дозвола за работење на инвестиционен советник може да го поднесе физичко лице кое ги исполнува следниве услови:

- да има положено стручен испит за инвестиционен советник;
- да не е осудуван со правосилна судска одлука за кривично дело во последните пет години пред поднесување барање за дозвола за работење на инвестиционен советник и
- да не е осудуван со правосилна судска одлука за сторено кривично дело предизвикување стечај на правно лице.“

Во ставот (3) зборовите: „членот 150 од овој закон“ се заменуваат со зборовите: „ставот (1) на овој член“.

Член 13

Во членот 232-а став (1) се менува и гласи:

„За прекршоците утврдени со овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Комисијата за хартии од вредност (во натамошниот текст: Прекршочен орган)“

Во ставот (9) зборовите: „тужба за поведување на управен спор пред надлежниот суд“ се заменуваат со зборовите: „жалба до Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка“.

Член 14

Насловот на членот и членот 232-в се менуваат и гласат:

„Забрзана постапка - Постапка за издавање на прекршочен платен налог

Член 232-в

(1) За сите прекршоци за кои е надлежна Комисијата за хартии од вредност, овластени лица за спроведување на контрола од страна на Комисијата (во натамошниот текст: овластени лица), при констатирање на прекршокот се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за издавање на прекршочен платен налог, пред да го поднесат барањето за прекршочна постапка.

(2) Постапката за издавање на прекршочен платен налог е задолжителна.

(3) Доколку овластеното лице констатира прекршок, составува записник во кој ги забележува битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот, описот на дејствието и дава предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог. Записникот го потпишува овластеното лице и сторителот.

(4) По исклучок од ставот (3) од овој член, ако овластеното лице прекршокот го утврди лично или го утврди со употреба на соодветни технички средства и направи, односно со податоци од службена евиденција, записникот го потпишува само овластеното лице.

(5) Ако сторителот го признае делото што му се става на товар или ако овластеното лице прекршокот го утврди лично или го утврди со употреба на соодветни технички средства и направи, овластеното лице веднаш ќе издаде прекршочен платен налог.

(6) Прекршочниот платен налог содржи лични податоци на сторителот на прекршокот, а за правно лице, назив, седиште и даночен број, местото и времето на сторување на прекршокот, правната квалификација на прекршокот, износот на глобата, број на сметката за плаќање и правна поука.

(7) По приемот и потпишувањето на прекршочниот платен налог сторителот е должен да ја плати глобата изречена согласно со ставот (6) на овој член во рок од осум дена од приемот на прекршочниот платен налог на сметката означена во платниот налог.

(8) Сторителот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот (7) на овој член ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука.

(9) Во постапката која ќе заврши со плаќање на прекршочен платен налог не се плаќаат трошоци на постапката.

(10) Ако сторителот не ја плати глобата во рокот од ставот (7) на овој член, овластеното лице поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до Прекршочната комисија.

(11) Овластените лица се должни да водат евиденција за издадените прекршочни платни налози од ставот (5) на овој член и за исходот на покренатите постапки.

(12) Во евиденцијата од ставот (11) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(13) Личните податоци од ставот (12) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(14) Комисијата за хартии од вредност ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог со правилник.“

Член 15

Во членот 233 став (1) зборовите: „4000 до“ се бришат.

По точката 17) се додаваат три нови точки 18), 19) и 20), кои гласат:

„18) не назначи заеднички застапник на сопствениците на обезбедени обврзници согласно со членот 28-а став (1) од овој закон;

19) не склучи договор за застапување на идните сопственици на обезбедени обврзници со заедничкиот застапник согласно со членот 28-б став (1) од овој закон;

20) не изврши упис на недвижниот имот во соодветниот регистар согласно со членот 28-в став (1) од овој закон;“.

Точките 18) и 19) стануваат точки 21) и 22).

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице - друштво од ставот (1) на овој член.“

Член 16

Во членот 234 став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице - депозитар.“

Член 17

Во членот 235 став (1) воведната реченица се менува и гласи:

„Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на сопственик на хартии од вредност - правно лице, ако:“.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Глоба во износ од 100 до 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на сопственик на хартии од вредност - физичко лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.“

Член 18

Во членот 235-а став (1) зборовите: „2.500 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.“

Член 19

Во членот 236 став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице - берза.“

Член 20

Во членот 238 став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во брокерската куќа.“

Во ставот (3) бројот „1.000 “ се заменува со бројот „750“.

Член 21

Во членот 239 став (1) бројот „1.000“ се заменува со бројот „750“.

Во ставот (2) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Член 22

Во членот 241 став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во друштвото за инвестиционо советување.“

Член 23

Во членот 241-а став (1) зборовите: „2.500 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорно лице во членката на Фондот.“

Член 24

Во членот 242 став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Во ставот (2) зборовите: „2.500 до“ се бришат.

Ставот (3) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставовите (1) и (2) на овој член и на одговорното лице во правното лице.“

Член 25

Во членот 242-а став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во акционерското друштво.“

Член 26

Во членот 243 став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Глоба во износ од 500 до 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластен учесник на пазарот на хартии од вредност - физичко лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.“

Член 27

Во членот 244 ставот (1) се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече за прекршок на правното лице и акционерите - правни лица ако постапат спротивно на членот 173 од овој закон.“

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„Глоба во износ од 200 до 300 евра во денарска противвредност ќе им се изрече за прекршок на акционерите - физички лица, членовите на управен одбор, надзорен одбор и членовите на одборот на директори, вработените или надворешните соработници кои при извршување на професионалните задачи имаат пристап до внатрешни информации, ако постапат спротивно на членот 173 од овој закон.“

Член 28

Во членот 245-а зборовите: „7.500 до“ се бришат.

Член 29

Во членот 245-б зборовите: „2.500 до“ се бришат.

Член 30

Во членот 245-в зборовите: „3.500 до 7.000“ се заменуваат со зборовите: „1.500 до 2.300“.

Член 31

Во членот 245-г зборовите: „750 до 1.500“ се заменуваат со зборовите: „500 до 750“.

Член 32

Во членот 245-д зборовите: „7.500 до“ се бришат.

Член 33

Во членот 245-е став (1) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Во ставот (2) зборовите: „4.000 до“ се бришат.

Член 34

По членот 245-ж се додава нов наслов и нов член 245-з, кои гласат:

„Одмерување на висина на глоби

Член 245-з

Одмерувањето на висината на глобата за правното лице се врши согласно со Законот за прекршоците.

Преодни и завршни одредби

Член 35

(1) Постапките за утврдување на право на полагање на стручен испит за инвестиционо советување започнати пред влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат според одредбите од овој закон.

(2) Постапките за издавање и обновување на дозволи за работење на инвестиционен советник започнати пред влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат според одредбите од овој закон.

Член 36

Подзаконскиот акт чие донесување е утврдено со овој закон ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 37

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".